

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO

GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 01. octobra 2020. godine
Ref. br.: RK 1623/20

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI85/20

Podnosilac

Shpëtim Bokshi

**Ocena ustavnosti rešenja Apelacionog suda Kosova Ac. br. 4273/19 od
5. februara 2020. godine**

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Arta Rama-Hajrizi, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Bekim Sejdiu, sudija
Selvete Gerxhaliu-Krasniqi, sudija
Gresa Caka-Nimani, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija i
Nexhmi Rexhepi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Shpëtim Bokshi iz Đakovice, koga zastupa Ylli Bokshi, advokat u Đakovici (u daljem tekstu: podnosilac zahteva).

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava rešenje [Ac. br. 4273/19] Apelacionog suda Kosova od 5. februara 2020. godine.

Predmetna stvar

3. Predmetna stvar zahteva je ocena ustavnosti osporene rešenja, kojim su prema navodima podnosioca zahteva, njemu povređena prava zagarantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovni sloboda (u daljem tekstu: EKLJP).
4. Podnosilac zahteva od Suda traži uvođenje privremene mere za obustavljanje osporene odluke.

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na stavovima 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona o Ustavnom sudu Republike Kosovo br. 03/L-121 (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32. [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 3. juna 2020. godine, podnosilac je putem pošte dostavio zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud).
7. Dana 12. juna 2020. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Radomira Labana za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Bekim Sejdiu (predsedavajući), Remzije Istrefi-Peci i Nexhmi Rexhepi (članovi).
8. Dana 22. juna 2020. godine, Sud je obavestio pravnog zastupnika podnosioca o registraciji zahteva i tražio od istog da dostavi punomoćje za zastupanje pred Ustavnim sudom, kao i dodatna dokumenta i informacije koje se tiču zahteva.
9. Dana 30. juna 2020. godine, pravni zastupnik podnosioca zahteva dostavio je Sudu tražena dokumenta.
10. Dana 12. avgusta 2020. godine, kopija zahteva je poslata Apelacionom sudu Kosova (u daljem tekstu: Apelacioni sud).

11. Dana 16. septembra 2020. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.

Pregled činjenica

12. Podnosilac zahteva je vodio tri različita postupka pred javnim organima republike kosovo i to i) izvršni postupak, ii) krivični postupak i iii) postupak po tužbi radi poništenja rešenja NKRM-a br. 3777 od 31. avgusta 2017. godine, stoga, Sud će predstaviti činjenično stanje u tri odvojene celine.

i) Pregled činjenica u vezi sa izvršnim postupkom

13. Dana 31. avgusta 2017. godine, Nezavisna komisija za rudnike i minerale (u daljem tekstu: NKRM) je rešenjem [br. 3777] izrekla podnosiocu zahteva administrativnu novčanu kaznu u iznosu od 9.693,86 EUR zbog nezakonite eksploatacije mineralnih resursa i obavljanja nezakonite rudarske delatnosti bez posedovanja licence za eksploataciju.
14. Dana 19. marta 2019. godine, na zahtev poverioca - NKRM, privatni izvršitelj Gëzim Gjoshi iz Đakovice je nalogom [P. br. 114/2019] od 19. marta 2019. godine, odredio izvršenje protiv podnosioca zahteva na osnovu izvršnih isprava, odnosno rešenja NKRM-a br. 3777 od 31. avgusta 2017. godine, a radi izvršenja administrativne novčane kazne u iznosu od 9.693,86 EUR i troškova postupka.
15. Neodređenog datuma, podnosilac zahteva je uložio prigovor protiv naloga [P. br. 114/2019] od 19. marta 2019, sa obrazloženjem da ovo pitanje predstavlja litispendenciju zbog toga što se po istom pitanju vodi krivični postupak protiv podnosioca zahteva. Shodno tome, zahtev podnosioca je bio da se nalog za izvršenje [P. br. 114/2019] stavi van snage, kao i da se sve procesne radnje ukinu.
16. Dana 12. jula 2018. godine, NKRM je u svojstvu poverioca dostavio odgovor na prigovor, naglašavajući da su navodi podnosioca zahteva neosnovani i da isti ne spadaju u razloge utvrđene u članu 71. [Razlozi za prigovor] Zakona br. 04/L-139 o izvršnom postupku, zbog kojih se može uložiti prigovor i predložio sudu da odbije u celosti, kao neosnovan, prigovor podnosioca zahteva.
17. Dana 17. jula 2019. godine, Osnovni sud u Đakovici-Opšte odeljenje-Građanski odsek (u daljem tekstu: Osnovni sud) je rešenjem [PPP. br. 119/2019]: (i) odbio kao neosnovan prigovor podnosioca zahteva protiv naloga [P. br. 114/2019] privatnog izvršitelja Gëzima Gjoshija od 19. marta 2019. godine; i (ii) ostavio na snazi nalog [P. br. 114/2019] privatnog izvršitelja od 19. marta 2019. godine. U obrazloženju rešenja je navedeno da je nakon uvida i ocene spisa predmeta utvrđeno da je prigovor podnosioca zahteva neosnovan zbog toga što ne postoje razlozi predviđeni odredbom člana 71. Zakona o izvršnom postupku, i samim tim nalog za odobrenje izvršenja predstavlja izvršni naslov. Konačno, on naglašava da je u konkretnom slučaju podnosilac zahteva mogao da istakne iste navode u upravnom postupku protiv rešenja [br. 3777] NKRM-a od 31. jula 2017. godine.

18. U svom obrazloženju, Osnovni sud je, između ostalog, naveo sledeće:

“Sud je analizirao jedan po jedan navod dužnika koji su podneseni u prigovoru koji je podnesen protiv naloga privatnog izvršioca i konstatovao je da je navod dužnika koji se tiče pitanja litispidencije u ovom izvršnom predmetu neosnovan. Pošto je krivični postupak protiv optuženog Shpejtima Bokshija iz Đakovice vođen ne predstavlja litispidenciju, jer se isti u krivičnom postupku, vodi se krivični postupak za krivično delo na osnovu člana 80 Zakona o rudnicima i mineralima, kao i na osnovu člana 49 Zakona o izmenama i dopunama Zakona o rudnicima i mineralima, a u postupku izvršenja se vodi postupak za izvršenje izvršnog dokumenta, rešenja br. 3777 od 31.08.2017. godine, koje je punosnažno i izvršno i ti postupci su međusobno odvojeni.”

19. Osnovni sud je, između ostalog, naglasio i da navodi podnosioca zahteva koji su istaknuti prigovorom ne spadaju u okvir člana 71. Zakona o parničnom postupku, pa samim tim nalog za odobrenje izvršenja predstavlja izvršni naslov. Konačno, on navodi da u je podnosilac zahteva u konkretnom slučaju mogao da istakne iste navode u upravnom postupku protiv rešenja [br. 3777] NKRM-a od 31. jula 2017. godine.
20. Neodređenog datuma, podnosilac zahteva izjavljuje žalbu zbog *bitnih povreda odredaba parničnog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primene materijalnog prava*, sa predlogom (i) da se žalba usvoji kao osnovana i pobijano rešenje ukinе i predmet vrati prvostepenom sudu na ponovno odlučivanje ili (ii) da se nalog za izvršenje odbaci kao nedozvoljen i ukinu sve izvršne radnje.
21. Dana 5. februara 2020. godine, Apelacioni sud je rešenjem [Ac. br. 4273/19] odbio, kao neosnovanu, žalbu podnosioca zahteva i potvrdio rešenje [PPP. br. 119/19] Osnovnog suda od 17. jula 2019. godine.
22. Dana 24. marta 2020. godine, podnosilac zahteva je tražio od Kancelarije glavnog državnog tužioca da pokrene zahtev za zaštitu zakonitosti protiv rešenja [Ac. br. 4273/19] Apelacionog suda od 5. februara 2020. godine.
23. Dana 22. aprila 2020. godine, Kancelarija glavnog državnog tužioca je obaveštenjem [KMLC. br. 51/2020] obavestila podnosioca da se zahtev za zaštitu zakonitosti ne usvaja. Takođe, u tom dopisu je navedeno: *“Dajemo vam na znanje da se parnična pitanja među strankama mogu rešiti i u drugim zakonskim postupcima, a ne izvršnim postupkom”*.

ii) Pregled činjenica u vezi sa krivičnim postupkom

24. Dana 26. decembra 2017. godine, Osnovno tužilaštvo u Đakovici je protiv podnosioca zahteva podiglo optužnicu [PP/II. br. 1319/17], zbog osnovane sumnje da je podnosilac zahteva izvršio krivično delo iz člana 80. [Krivične kazne za nezakonite rudarske aktivnosti] Zakona br. 03/L-163 o rudnicima i

mineralima i člana 49. Zakona br. 04/L-158 o izmeni i dopuni Zakona br. 03/L-163 o rudnicima i mineralima.

25. Dana 9. novembra 2018. godine, Osnovno tužilaštvo u Đakovici je dopunilo optužnicu [PP/II. br. 1319/17], koju je ranije podiglo protiv podnosioca zahteva.
26. Dana 14. juna 2019. godine, Osnovni sud u Đakovici-Opšte odeljenje je presudom [P. br. 922/17] oslobodio podnosioca zahteva od optužbe, a NKRM u svojstvu oštećenog uputio na građansku parnicu radi ostvarivanja imovinsko-pravnog zahteva.
iii) Pregled činjenica u vezi sa postupkom po tužbi radi poništenja rešenja NKRM-a br. 3777 od 31. avgusta 2017. godine
27. Neodređenog datuma, podnosilac zahteva je podneo tužbu Odeljenju za upravne sporove Osnovnog suda u Đakovici radi poništenja rešenja NKRM-a br. 3777 od 31. avgusta 2017. godine, evidentiranu pod oznakom [A. br. 1991/17].
28. Dana 8. aprila 2019. godine, Odeljenju za upravne sporove Osnovnog suda u Đakovici je na osnovu zahteva podnosioca obustavilo postupak po ovom pitanju zbog toga što se vodio krivični postupak pred Osnovnim sudom u Đakovici. Kao rezultat toga, pošto je krivični postupak predstavljao preliminarno pitanje a ove dve stvari bile povezane, podnosilac zahteva je predložio obustavu ovog postupka do okončanja krivičnog postupka pred Osnovnim sudom u Đakovici.

Navodi podnosioca zahteva

29. Podnosilac zahteva u svom zahtevu tvrdi da je osporenim rešenjem povređeno njegovo pravo zagarantovano članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava i članom 6. [Pravo na pravično suđenje] EKLJP.
30. Podnosilac zahteva smatra da s obzirom na to da je presudom [P. br. 922/17] Osnovnog suda od 14. juna 2019. godine oslobođen optužbe, analogno proizilazi da je rešenje [br. 3777] NKRM-a od 31. avgusta 2017. godine, u skladu sa podstavom 1.2 stava 1. člana 71. [Razlozi za prigovor] Zakona o izvršnom postupku, izgubilo svoje pravno dejstvo i kao takvo ne može imati dejstva izvršnog naslova.
31. Podnosilac zahteva dalje tvrdi da se Apelacioni sud nije ni upuštao u ocenu njegovih žalbenih navoda i da je njegovo rešenje potpuno neobrazloženo, odnosno da je obrazloženje uopšteno. Takođe, podnosilac dalje navodi je u obrazloženju odluke potpuno van konteksta konkretnog slučaja navedeno: (i) *"Prvostepeni sud je donošenjem odluke kao i u izreci rešenja koje je pobijano, konstatovao pravično činjenicu da je punosnažno rešenje Inspektorata rada u Prizrenu br. 376/18 od 12.09.2018. godine..."*, iako ovo pitanje nije bilo povezano ni sa Inspektoratom rada, niti sa Prizrenom; (ii) da se na stranici 3 podnosilac zahteva naziva dužnikom, pa se s obzirom na da je dužnik ovde muškog roda, jasno vidi da je obrazloženje kopirano iz nekog drugog predmeta

i da se ne odnosi na predmet podnosioca zahteva; i (iii) Apelacioni sud Kosova ne opisuje koji su bili navodi, koji su bili dokazi koje je predložio podnosilac zahteva i kakav bi uticaj oni imali na donošenje odluke.

32. Pored toga, podnosilac zahteva je tražio uvođenje privremene mere iz razloga što mu se *“izvršenjem novčane kazne, [...] nanosi nepopravljiva šteta u imovini i svojini kao posledica konstantnih povreda prava na pravično i nepristrasno suđenje”*.
33. Naposljetku, podnosilac zahteva traži od Suda da presudom (i) proglasi zahtev prihvatljivim; (ii) utvrdi da rešenje [Ac. br. 4273/19] Apelacionog suda od 5. februara 2020. godine nije u saglasnosti sa članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava u vezi sa stavom 1. člana 6. [Pravo na pravično suđenje] EKLJP.

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

Ustav Republike Kosovo

Član 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

- 1. Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.*
- 2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.*
- 3. Suđenje je javno, osim u slučajevima kada sud, iz posebnih razloga, smatra da je isključivanje štampe ili javnosti, u korist pravde, ako bi njihovo prisustvo moglo naškoditi javnom redu ili nacionalnoj sigurnosti, interesima maloletnika, ili zaštiti privatnog života stranaka u postupku, na zakonom propisan način.*
- 4. Svako ko je optužen za krivično delo ima pravo da ispituje prisutne svedoke i da zahteva obavezno pojavljivanje svedoka, veštaka i ostalih lica, koja mogu razjasniti činjenice.*
- 5. Svako ko je optužen za krivično delo će se smatrati nevinim, sve dok se ne dokaže njegova/njena krivica, u saglasnosti sa zakonom.*
- 6. Besplatna pravna pomoć će se omogućiti svim licima koja za to nemaju dovoljno sredstava, ako je takva pomoć neophodna za obezbeđivanje efikasnog pristupa pravdi.*
- 7. Sudski postupci koji se odnose na maloletnike se regulišu zakonom, poštujući posebne uredbe i procedure za maloletnike.*

Evropska konvencija o ljudskim pravima

Član 6. (Pravo na pravično suđenje)

1. *Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama, ili o krivičnoj optužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanim na osnovu zakona. Presuda se mora izreći javno, ali se štampa i javnost mogu isključiti s celog ili s dela suđenja u interesu morala, javnog reda ili nacionalne bezbednosti u demokratskom društvu, kada to zahtevaju interesi maloletnika ili zaštita privatnog života stranaka, ili u meri koja je, po mišljenju suda, neophodno potrebna u posebnim okolnostima kada bi javnost mogla da naškodi interesima pravde.*
2. *Svako ko je optužen za krivično delo mora se smatrati nevinim sve dok se ne dokaže njegova krivica na osnovu zakona.*
3. *Svako ko je optužen za krivično delo ima sledeća minimalna prava:*
 - a. *da bez odlaganja, posebno i na jeziku koji razume, bude obavešten o prirodi i razlozima optužbe protiv njega;*
 - b. *da ima dovoljno vremena i mogućnosti za pripremanje odbrane;*
 - c. *da se brani lično ili putem branioca koga sam izabere ili, ako nema dovoljno sredstava da plati za pravnu pomoć, besplatno dobije branioca po službenoj dužnosti kada interesi pravde to zahtevaju;*
 - d. *da ispituje svedoke protiv sebe ili da postigne da se oni ispituju i da se obezbedi prisustvo i saslušanje svedoka u njegovu korist pod istim uslovima koji važe za one koji svedoče protiv njega;*
 - e. *da dobije besplatnu pomoć prevodioca ako ne razume ili ne govori jezik koji se upotrebljava na sudu.*

ZAKON BR. 03/L-163 O RUDNICIMA I MINERALIMA

Član 80.

Krivične kazne za nezakonite rudarske aktivnosti

1. *Bilo koje fizičko lice koje se bavi, ili koji podstiče ili zapošljava druge da se bave sa rudarskim ili istraživačkim aktivnostima i koji nema jednu Licencu ili Dozvolu od NKRM kazniće se sa jednom administrativnom novčanom kaznom koja je predviđena u stav 2 podstav 2.1 Člana 78. ovog zakona i sa kaznom zatvora u trajanju do najviše šest (6) meseci.*
2. *Bilo koji preduzeće koje zapošljava podstiče fizička lica da se bave sa rudarskim ili istraživačkim aktivnostima, ako ovo preduzeće nema jednu Licencu ili Dozvolu od NKRM, kazniće se sa jednom administrativnom novčanom kaznom koja je predviđena u stavu 2 podstav 2.2 Člana 78 ovog zakona. Takođe, bilo koji viši rukovodioc preduzeća, koji je znao - ili prilikom izvršavanja razumnog upravnog nadzor i marljivost - je trebao da bude upoznat sa ovim rudarskim ili istraživačkim kazniće se sa jednom administrativnom kaznom koja je navedena u stav 1 ovog člana.*

**ZAKON BR. 04/L-158 O IZMENI I DOPUNI ZAKONA br. 03/L-163
O RUDNICIMA I MINERALIMA**

Član 49.

Član 80, stav 1 bazičnog zakona, nakon reči „minerala“ dodaje se grupa reči „dozvole za posebne aktivnosti“.

ZAKON BR. 04/L-139 O IZVRŠNOM POSTUPKU

Član 71.

Razlozi za prigovor

1. *Prama članu 69. ovog zakona, prigovor može biti osnovan samo ako:*
 - 1.1. *dokumenat, na osnovu kojeg je doneta odluka o izvršenju ili nalog o izvršenju, nije izvršni naslov ili nema svojstvo izvršnosti;*
 - 1.2. *je dokument, na osnovu kojeg je doneta odluka o izvršenju ili nalog o izvršenju ukinut, poništen, izmenjen ili na neki drugi način stavljen van snage, odnosno ukoliko je na neki drugi način izgubio svoje dejstvo ili je konstatovano da je bez pravnog efekta;*
 - 1.3. *su se stranke putem javne isprave ili isprave verifikovane shodno zakonu, izrađene nakon izrade izvršnog dokumenta, dogovorile da ne traže izvršenje na osnovu izvršnog dokumenta za ograničeni vremenski period ili zauvek;*
 - 1.4. *je istekao vremenski rok u okviru kojeg se, prema zakonu, može tražiti izvršenje;*
 - 1.5. *je izvršenje određeno za stvari koje su izuzimane iz prinudnog izvršenja, i kao rezultat tog izuzeća, mogućnosti za obavljanje izvršenja su ograničene;*
 - 1.6. *poverilac nije ovlašćen da zahteva izvršenje na osnovu izvršnog dokumenta, odnosno ako nije ovlašćen da traži izvršenje protiv dužnika;*
 - 1.7. *nije ispunjen uslov koji je utvrđen putem izvršnog dokumenta, osim kada je zakonom predviđeno drugačije;*
 - 1.8. *potraživanje gašeno kao rezultat neke činjenice nastale u vremenu kada dužnik nije mogao više da podnese takvu činjenicu u postupku iz kojeg je proizašla odluka, nakon zaključivanja sudskog sporazuma ili administrativnog sporazuma, ili na neki drugi način;*
 - 1.9. *je realizacija potražnje odložena, obustavljena, izmenjena i na neki drugi način sprečena, trajno ili na određeno vreme, kao rezultat nekog događaja koji se dogodio u vremenu kada dužnik nije više mogao učiniti poznatim u postupku u kojem je doneta odluka, odnosno potražnja je gašena nakon zaključivanja dogovora u sudu ili administrativnom organu;*
 - 1.10. *je zahtev iz izvršnog dokumenta zaštićen nekim statusom ograničenja;*
 - 1.11. *sud koji je doneo odluku o izvršenju nije nadležan;*
 - 1.12. *izvršitelj koji je izdao nalog o izvršenju nije nadležan.*

Prihvatljivost zahteva

34. Sud prvo razmatra da li su ispunjeni uslovi prihvatljivosti koji su propisani u Ustavu, dalje predviđeni u Zakonu i utvrđeni u Poslovniku.

35. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom.”

36. Sud takođe razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Zakonom. S tim u vezi, Sud se prvo poziva na članove 47. [Individualni zahtevi], 48. [Tačnost podneska] i 49. [Rokovi] Zakona, koji propisuju:

Član 47.
[Individualni zahtevi]

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagarantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva.”

Član 48.
[Tačnost podneska]

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.”

Član 49.
[Rokovi]

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku...”

37. Što se tiče ispunjenja ovih uslova, Sud najpre primećuje da podnosilac zahteva ne osporava ishod krivičnog postupka i postupaka po tužbi radi poništenja rešenja NKRM-a br. 3777 od 31. avgusta 2017. godine, stoga se Sud neće upuštati u ocenu ustavnosti ovih postupka.

38. Dalje, sud primećuje da podnosilac zahteva osporava ustavnost izvršnog postupka i što se ovog postupka tiče Sud utvrđuje da je podnosilac zahteva

ovlašćena strana koja osporava akt javnog organa, odnosno rešenje [Ac. br. 4273/19] Apelacionog suda od 5. februara 2020. godine, nakon što je iscrpeo sva pravna sredstva. Podnosilac zahteva je takođe naglasio prava i slobode za koje tvrdi da su mu povređene u skladu sa uslovima iz člana 48. Zakona i podneo je svoj zahtev u skladu sa rokom koji je određen u članu 49. Zakona.

39. Međutim, prilikom ocene prihvatljivosti zahteva, Sud takođe mora da razmotri da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti predviđene u pravilu 39. [Kriterijum o prihvatljivosti] Poslovnika. Pravilo 39 (2) Poslovnika utvrđuje uslove na osnovu kojih Sud može razmatrati zahtev, uključujući i uslov da zahtev nije očigledno neosnovan. Pravilo 39 (2) konkretno propisuje:
- "(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju."*
40. U svetlu ove normative pozadine, Sud podseća da je u okolnostima konkretnog slučaja, podnosilac zahteva kao suštinsko pitanje pokušava da nametne činjenicu da je oslobođen optužbe u krivičnom predmetu na osnovu presude [P. br. 922/17] Osnovnog suda u Đakovici od 14. juna 2019. godine, i da je samim tim izvršenje administrativne novčane kazne NKRM-a izgubilo pravno dejstvo i da kao takvo, u skladu sa članom 71. stav 1. podstav 1.2 ZIP-a *"ne može da ima efekat sa izvršnim naslovom"*.
41. S tim u vezi, Sud podseća da podnosilac zahteva tvrdi da je osporeno rešenje doneto uz povredu osnovnih prava i sloboda zagarantovanih članom 31. Ustava i članom 6. EKLJP, pri čemu prevashodno navodi da Apelacioni sud nije dovoljno obrazložio svoje rešenje i da je izvršio proizvoljna pravna tumačenja.
42. Povodom navoda podnosioca koji se odnose na neobrazloženost odluka sudova u njegovom slučaju, Sud naglašava da on već ima konsolidovanu sudsku praksu u vezi sa pravom na obrazloženu sudsku odluku koje je zagarantovano članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP. Ova praksa je izgrađena na osnovu sudske prakse ESLJP-a, uključujući, ali ne ograničavajući se na predmete: *Van de Hurk protiv Holandije*, presuda od 19. aprila 1994. godine; *Hiro Balani protiv Španije*, presuda od 9. decembra 1994. godine; *Higgins i drugi protiv Francuske*, presuda od 19. februara 1998. godine; *Garcia Ruiz protiv Španije*, presuda od 21. januara 1999. godine; *Hirvisaari protiv Finske*, presuda od 27. septembra 2001. godine; *Suominen protiv Finske*, presuda od 1. jula 2003. godine; *Buzescu protiv Rumunije*, presuda od 24. maja 2005. godine; *Pronina protiv Ukrajine*, presuda od 18. jula 2006. godine i *Tatishvili protiv Rusije*, presuda od 22. februara 2007. godine. Pored toga, osnovna načela koja se odnose na pravo na obrazloženu sudsku odluku su razrađena i u slučajevima ovog Suda, uključujući, ali ne ograničavajući se na slučajeve KI97/16, podnosilac *"IKK Classic"*, presuda od 9. januara 2018. godine; KI72/12, *Veton Berisha i Ilfete Haziri*, presuda od 17. decembra 2012. godine; KI22/16, *Naser Husaj*, presuda od 9. juna 2017. godine i KI143/16, *Muharrem Blaku i drugi*, rešenje o neprihvatljivosti od 13. juna 2018. godine.
43. U principu, sudska praksa ESLJP-a i sudska praksa Ustavnog suda, naglašavaju da pravo na pravično suđenje obuhvata pravo na obrazloženu odluku i da sudovi treba da *"s dovoljnom jasnoćom izlože razloge na kojima su"*

zasnovali svoje odluke". Međutim, ova obaveza sudova se ne može shvatiti kao zahtev da se detaljno odgovori na svaki argument. Obim u kojem se primenjuje ova dužnost navođenja razloga može varirati u zavisnosti od prirode odluke i mora se odrediti u svetlu okolnosti slučaja. Suštinski argumenti podnosioca zahteva su ti koji se moraju rešiti, a navedeni razlozi moraju biti zasnovani na važećem zakonu.

44. U tom smislu, Sud će razraditi da li su navodi podnosioca zahteva o nepostojanju obrazložene sudske odluke, što se tiče rešenja [Ac. br. 4273/19] Apelacionog suda od 5. februara 2020. godine, u saglasnosti sa proceduralnim garancijama ugrađenim u član 31. Ustava i član 6. EKLJP.
45. Sud podseća da je u presudi [PPP. br. 119/2019] Osnovnog suda od 17. jula 2019. godine, u odnosu na navod podnosioca zahteva da je administrativna novčana kazna NKRM-a izgubila pravno dejstvo i da kao takva, u skladu sa članom 71. stav 1. podstav 1.2 ZIP-a, *"ne može da ima efekat sa izvršnim naslovom"*, Osnovni sud naveo sledeće: *"Sud je analizirao jedan po jedan navod dužnika koji su podneseni u prigovoru koji je podnesen protiv naloga privatnog izvršioca i konstatovao je da je navod dužnika koji se tiče pitanja litispidencije u ovom izvršnom predmetu neosnovan. Pošto je krivični postupak protiv optuženog Shpejtima Bokshija iz Đakovice vođen ne predstavlja litispidenciju, jer se isti u krivičnom postupku, vodi se krivični postupak za krivično delo na osnovu člana 80 Zakona o rudnicima i mineralima, kao i na osnovu člana 49 Zakona o izmenama i dopunama Zakona o rudnicima i mineralima, a u postupku izvršenja se vodi postupak za izvršenje izvršnog dokumenta, rešenja br. 3777, od 31.08.2017. godine, koje je punosnažno i izvršno i ti postupci su međusobno odvojeni"*.
46. Osnovni sud je, između ostalog, naglasio i da navodi podnosioca zahteva koji su istaknuti prigovorom ne spadaju u okvir člana 71. Zakona o parničnom postupku, tako da nalog za odobrenje izvršenja predstavlja izvršni naslov. Konačno, on je naveo da je podnosilac zahteva u konkretnom slučaju mogao da iznese svoje navode u upravnom postupku protiv rešenja [br. 3777] NKRM-a od 31. jula 2017. godine.
47. Sud primećuje da se i Apelacioni sud rešenjem [Ac. br. 4273/19] od 5. februara 2020. godine, takođe bavio gore pomenutim navodom podnosioca zahteva, te utvrdio sledeće:

"Ne stoje žalbeni navodi da je sud pogrešno utvrdio činjenično stanje jer se o ovim povredama dužnika u žalbi više pozivala na donošenje odluke (izvršnog naslova) u upravnom postupku zbog toga što se isti ne mogu razmatrati u ovom slučaju pošto smo sada u izvršnom postupku i ovi navodi dužnice ne mogu biti predmet razmatranja od strane suda, a još manje sada u fazi žalbe. Ne stoji ni žalbeni navod koji se odnosi na nepodobnost izvršne isprave za izvršenje jer je izvršna isprava jasna i samim tim izvršiva, pri čemu je u njoj opisana obaveza dužnika, sa sadržajem kao u izreci izvršne odluke.

Ispitujući ožalbeno rešenje u odnosu na sve žalbene navode, Apelacioni sud je našao da su isti neosnovani. Članom 71. ZIP-a predviđeni su razlozi koji bi prigovor uložen na rešenje o odobrenju izvršenja učinili osnovanim,

tako da je imajući u vidu da u konkretnom slučaju ne postoji nijedan od razloga predviđenih u gore navedenim članovima, prvostepeni sud pravilno odlučio kada je odbio prigovor dužnika kao neosnovan.”

48. Sud takođe primećuje da je tačan navod podnosioca da osporeno rešenje sadrži pozivanje da “*punosnažno rešenje Inspektorata rada u Prizrenu br. 376/18 od 12.09.2018. godine na osnovu kojeg je izvršni organ odredio izvršenje predstavlja izvršnu ispravu*”, ali se iz konteksta i sadržaja osporenog rešenja može očigledno zaključiti je da je u pitanju tehnička greška jer se iz konteksta celokupnog rešenja vidi da se rešenje Apelacionog suda odnosi na podnosioca zahteva jer je u samom rešenju predstavljen celokupni istorijat slučaja i jasna objašnjenja koja se odnose na podnosioca zahteva.
49. Stoga, što se tiče samo ovog navoda podnosioca zahteva, Sud ocenjuje da ovo rešenje, uprkos ovoj tehničkoj grešci u pozivanju, u svom obrazloženju rešenje Apelacionog suda ne sadrži nedostatke koji utiču na njegovu ustavnost (vidi, u ovom kontekstu, slučaj Suda KI41/19, podnosilac: *Ramadan Kočinaj*, rešenje o neprihvatljivosti, od 7. februara 2020. godine).
50. Pored toga, Sud ukazuje na to da član 31. Ustava i član 6. EKLJP obavezuju sudove da obrazlažu svoje odluke, ali da to ne znači da se mora dati detaljan odgovor na svaki argument stranaka (vidi predmete ESLJP-a *Van de Hurk protiv Holandije*, predstavka br. 16034/90, presuda od 19. aprila 1994. godine, stav 61;).
51. Ustavni sud je dosledno držao ovaj stav zasnovano na sudskoj praksi ESLJP-a. U tom pogledu, Sud je dosledno naglašavao da nije uloga Ustavnog suda da preispituje zaključke redovnih sudova u pogledu činjeničnog stanja i primene materijalnog prava (vidi slučajeve Suda KIO6/17, podnosilac *L.G. i petoro drugih*, rešenje o neprihvatljivosti od 18. decembra 2017. godine, stav 38; KI122/16, *Riza Dembogaj*, presuda od 6. juna 2018. godine, stav 58).
52. Shodno tome, Sud smatra da su redovni sudovi ispunili svoju ustavnu obavezu da pruže dovoljno pravno obrazloženje u vezi sa zahtevima i navodima podnosioca zahteva. Kao rezultat toga, Sud smatra da je podnosilac zahteva imao koristi od svog prava na dobijanje obrazložene sudske odluke u skladu sa članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP.
53. Što se tiče navoda podnosioca zahteva da je Apelacioni sud izvršio pogrešna pravna tumačenja i prekršio načelo zakonitosti, Sud ponavlja da su, u principu, pitanja koja se odnose na utvrđivanje činjenica u sudskim postupcima i tumačenje zakona u nadležnosti redovnih sudova. Sud je dosledno ponavljao da nije njegova dužnost da se bavi greškama u činjenicama ili zakonu koje su navodno napravili redovni sudovi (zakonitost), osim i u meri u kojoj su mogle povrediti prava i slobode zaštićene Ustavom (ustavnost). On sam ne može da oceni zakon koji je doveo dotle da redovni sud donese jednu umesto neke druge odluke. U suprotnom, Sud bi postupao kao sud “*četvrtog stepena*”, što bi imalo za rezultat prekoračenje granica postavljenih u njegovoj nadležnosti. U stvari, uloga je redovnih sudova da tumače i primenjuju relevantna pravila procesnog

- i materijalnog prava (vidi predmet ESLJP-a *García Ruiz protiv Španije*, predstavka br. 30544/96, presuda od 21. januara 1999. godine, stav 28).
54. Međutim, Sud je takođe dosledno naglašavao da iako je uloga Suda ograničena u pogledu ocene tumačenja zakona, on mora da se uveri i preduzme mere kada je određen sud primenio zakon na očigledno proizvoljan način u konkretnom slučaju, što je moglo rezultirati proizvoljnim zaključcima (vidi predmete ESLJP-a *Anheuser-Busch Inc. protiv Portugala*, predstavka br. 73049/01, presuda od 11. januara 2007. godine, stav 83;).
55. U svetlu tumačenja i obrazloženja iznetih u odlukama redovnih sudova (gore navedenih), Sud smatra da zahtev ne dokazuje da su postupci pred Apelacionim sudom i prvostepenim sudom bili nepravični ili proizvoljni ili da su osnovna prava i slobode, zaštićene Ustavom, povređene kao posledica pogrešnih tumačenja zakona.
56. Pored toga, na osnovu napred navedenog, Sud ocenjuje da je podnosilac zahteva imao dovoljno mogućnosti da pred redovnim sudovima predoči sve navode o povredi njegovih prava. Njegovi argumenti su pravilno saslušani i uredno ispitani od strane redovnih sudova, a odluke redovnih sudova su obrazložene i postupci, gledano u celosti, ni na koji način nisu bili nepravični ili proizvoljni (vidi predmet ESLJP-a *Shub protiv Litvanije*, predstavka br. 17064/06, odluka od 30. juna 2009. godine).
57. U tom smislu, Sud smatra potrebnim da naglasi načelni stav da “pravičnost” koja je zagarantovana članom 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP, nije “supstancijalna”, već “proceduralna” pravičnost. U praktičnom smislu, i u principu, to se svodi na kontradiktorni postupak u kome se stranke saslušavaju i nalaze u istim uslovima pred Sudom (vidi, u ovom pogledu, slučajeve Suda br. KI42/16, podnosilac *Valdet Sutaj*, rešenje o neprihvatljivosti od 7. novembra 2016. godine, stav 41 i druge tu navedene reference; i KI49/19, podnosilac *Limak Kosovo International Airport J.S.C. “Adem Jashari”*, rešenje o neprihvatljivosti od 10. oktobra 2019. godine, stav 55).
58. Sud takođe ponovo naglašava da član 31. Ustava u vezi sa članom 6. EKLJP ne garantuju nikome povoljan ishod u sudskom postupku niti propisuju da Ustavni sud dovodi u pitanje primenu materijalnog prava od strane redovnih sudova u parničnom sporu (vidi slučajeve Suda KI118/17, podnosilac *Šani Kervan i drugi*, rešenje o neprihvatljivosti od 17. januara 2018. godine, stav 36; KI49/19, podnosilac *Limak Kosovo International Airport J.S.C. “Adem Jashari”*, citiran u tekstu iznad, stav 54; i KI99/19, podnosilac *Persa Raičević*, rešenje o neprihvatljivosti od 19. decembra 2019. godine, stav 48).
59. Sud naglašava da nezadovoljstvo podnosioca zahteva ishodom postupka od strane redovnih sudova ne može samo po sebi pokrenuti argumentovanu tvrdnju o povredi ustavnih prava (vidi predmet ESLJP-a, *Mezotur-Tiszazugi Tarsulat protiv Mađarske*, presuda od 26. jula 2005. godine, stav 21).
60. Prema tome, imajući u vidu okolnosti slučaja, navode iznete od strane podnosioca zahteva i činjenice koje je on predočio, Sud, oslanjajući se i na

standarde ustanovljene u njegovoj sudskoj praksi u sličnim slučajevima i u sudskoj praksi ESLJP-a, utvrđuje da podnosilac zahteva nije dovoljno dokazao i potkrepio svoje tvrdnje da su postupci pred redovnim sudovima na bilo koji način bili nepravični ili proizvoljni i da su osporenim rešenjem povređena prava i slobode zagarantovane članom 31. Ustava i članom 6. EKLJP.

61. U zaključku, Sud smatra da je zahtev neprihvatljiv jer podnosilac zahteva nije dovoljno dokazao i potkrepio svoju tvrdnju o povredi prava zagarantovanih Ustavom i Konvencijom. Shodno tome, ovaj zahtev je očigledno neosnovan na ustavnim osnovama i proglašava se neprihvatljivim, kao što je utvrđeno članom 113.7 Ustava i dalje precizirano pravilom 39 (2) Poslovnika.

Zahtev za uvođenje privremene mere

62. Sud podseća da je podnosilac zahteva tražio da se uvede privremena mera iz razloga što mu se *“izvršenjem novčane kazne, [...] nanosi nepopravljiva šteta u imovini i svojini kao posledica konstantnih povreda prava na pravično i nepristrasno suđenje”*.
63. Sud je već zaključio da se zahtev podnosioca mora proglasiti neprihvatljivim na ustavnim osnovama.
64. Shodno tome, a u skladu sa stavom 1. člana 27. (Privremene mere) Zakona i tačkom (a) stava (4) pravila 57. (Donošenje odluke o privremenim merama) Poslovnika, zahtev podnosioca za uvođenje privremene se mora odbiti jer isti ne može biti predmet razmatranja nakon što je zahtev proglašen neprihvatljivim (vidi, u ovom kontekstu, slučajeve Suda KI107/19, podnosilac *Gafurr Bytyqi*, rešenje o neprihvatljivosti od 21. aprila 2020. godine, stavovi 88-90; KI159/18, podnosilac *Azem Duraku*, rešenje o neprihvatljivosti od 6. maja 2019. godine, stavovi 89-91; KI19/19 i KI20/19, podnosilac *Muhamed Thaqi i Egzon Keka*, rešenje o neprihvatljivosti od 26. avgusta 2019. godine, stavovi 53-55).

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, na osnovu člana 113.1 i 113.7 Ustava, člana 20. i 27. Zakona i pravila 39. (2), 57. i 59. (2) Poslovnika, na sednici održanoj dana 16. septembra 2020. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA ODBIJE zahtev za uvođenje privremene mere;
- III. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- IV. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- V. Ovo rešenje stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Radomir Laban

Radomir Laban

Predsednica Ustavnog suda

Arta Rama-Hajrizi

Arta Rama-Hajrizi